

Nr 155.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förhöjd ersättning till A. F. H. Persson i anledning av skada, ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 6 mars 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, LEVINSON, VANNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Vennerström anför:

Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, utgår enligt bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1927 (nr 234), vilken förordning trätt i kraft den 1 januari 1928. Genom ifrågavarande förordning har

Bihang till riksdagens protokoll 1936. 1 saml. Nr 155.

förordningen den 18 juni 1909 (nr 89, sid. 1) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, upphävt, dock att ersättningsanspråk, som grundas på olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1928, skall bedömas enligt äldre bestämmelser.

I 1 § förordningen den 18 juni 1909 stadgas, att därest under militärtjänstgöring i fred olycksfall inträffar, så att tjänstgörande värnpliktig, volontär vid hären eller någon, som tillhör flottans eller kustartilleriets stammanuskap, varder skadad, eller därest person, som nu nämnts, skadas under tjänstgöring i krig, staten skall utgiva ersättning jämlikt vissa i förordningen stadgade grunder. Dylik ersättning utgives jämväl, om sjukdom med därav följande skada yppas under eller efter slutad militärtjänstgöring och tjänstgöringen skäligen kan antagas hava till sjukdomen bidragit.

Vidare föreskrives i 14 § nämnda förordning, att därest, sedan ersättning blivit genom slutligt beslut bestämd, väsentlig förändring yppas i de förhållanden, vilka voro avgörande för ersättningens bestämmande, ersättningstagaren må inom *två år* från beslutets dag genom anmälan, på sätt i förordningen sägs, väcka fråga om *jämkning* i ersättningen. Jämkning må dock ej avse ersättning, som belöper å tiden före den dag, då frågan om jämknings väckes.

Ersättning enligt ifrågavarande förordning utgår från den i § 46 mom. 1 värnpliktslagen omförmälda invalid- och pensionsfonden.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift, dagtecknad den 5 november 1935, har August Fredrik Harry Persson, Ryhof, Forserum, gjort framställning i syfte att han, som på grund av skada, ådragen under militärtjänstgöring, åtnjöte en mot en nedsättning av arbetsförmågan med $66\frac{2}{3}$ procent svarande livränta, måtte komma i åtnjutande av en mot arbetsförmågans fullständiga förlust svarande livränta.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Persson, som innehaft fast anställning vid förutvarande Skånska husarregementet från och med den 1 december 1910 till och med den 21 mars 1912, den 28 maj 1911 till följd av olycksfall under tjänstgöring ådragit sig brott å en halskota med åtföljande fullständig förlamning av nedre delen av bålen och båda benen; att riksförsäkringsanstalten genom särskilda beslut jämlikt bestämmelserna i förenämnda förordning den 18 juni 1909 tillerkänt Persson livränta från och med den 22 mars 1912; att livräntan, som för tiden från och med sistnämnda dag till och med den 31 mars 1915 utgått med 450 kronor för år, motsvarande förlust av arbetsförmågan, samt från och med den 1 april 1915 till och med den 31 mars 1916 med 300 kronor för år, motsvarande en nedsättning i arbetsförmågan med $66\frac{2}{3}$ procent, genom slutligt beslut av anstalten den 17 mars 1916 bestämts att för Perssons återstående livstid utgå med sistnämnda belopp, därå i överensstämmelse med härom meddelade föreskrifter utgått förhöjning, för tiden efter den 30 juni 1923 med 100 procent; att Persson i en den 18 oktober 1935 dagtecknad, till riksförsäkringsanstalten den 21 i samma månad inkommen skrift — under åberopande av

läkarintyg, utvisande att Persson vore att anse som fullständigt arbetsoförmögen — anhållit att komma i åtnjutande av förhöjd livränta; samt att riksförsäkringsanstalten genom beslut den 29 oktober 1935 förklarar sig icke kunna till prövning upptaga frågan om jämkning i ersättningen, enär framställning därom icke inkommit till anstalten inom den i 14 § förenämnda förordning den 18 juni 1909 föreskrivna tid.

Riksförsäkringsanstalten har i utlåtande den 21 februari 1936 anfört, bland annat, att anstalten för utrönande av Perssons arbetsförmåga och hälsotillstånd *dels* låtit verkställa utredning genom vederbörande landsfiskal, *dels* föranstaltat om Perssons undersökning å centrallasarettet i Jönköping, *dels* ock i ärendet inhämtat särskilda yttranden från sin överläkare professorn A. Troell och biträdande läkaren docenten J. P. Strömbeck. Vid granskning av vad sålunda förekommit hade riksförsäkringsanstalten funnit styrkt, att Perssons hälsotillstånd under åren alltmåra försämrats och att han åtminstone från och med tiden för sin förenämnda framställning om förhöjd ersättning den 18 oktober 1935 och tillsvidare måste anses fullständigt arbetsoförmögen. Därest riksförsäkringsanstalten utan förenämnt laga hinder kunnat upptaga frågan om förhöjd ersättning åt Persson, skulle denne för tiden från och med den 18 oktober 1935 och tillsvidare hava tillerkänts en årlig livränta med 450 kronor jämte 100 procents förhöjning därå, motsvarande förlust av arbetsförmågan.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att Persson enligt förordningen den 18 juni 1909 icke är berättigad erhålla förhöjd livränta. Fråga om jämkning i ersättning enligt nämnda förordning i de fall, där ersättningen blivit slutligt bestämd, skall nämligen väckas inom två år från beslutets dag. Beträffande Persson blev ersättningen slutligt bestämd den 17 mars 1916. Fråga om jämkning i ersättningen väcktes först i oktober månad 1935.

*Departements-
chefen.*

För Persson medförde den i anledning av olycksfallet åsamkade sjukdomen till en början fullständig arbetsoförmåga. Efter någon tid inträdde en förbättring i sjukdomstillståndet, varför den Persson genom riksförsäkringsanstaltens slutliga beslut i ärendet tillerkända livräntan kom att svara mot en nedsättning i arbetsförmågan med $66\frac{2}{3}$ procent. Perssons hälsotillstånd har emellertid sedermera försämrats därhän, att han måste anses fullständigt arbetsoförmögen. Med hänsyn härtill finner jag med billighet överensstämmande att Persson, utan avseende därå att frågan om jämkning blivit för sent väckt, må komma i åtnjutande av en mot den fullständiga arbetsförmågan svarande livränta. Förhöjningen torde böra utgå från och med den 21 oktober 1935.

Under åberopande av vad jag sålunda anfört får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till August Fredrik Harry Persson må — utan hinder därav att framställning om jämkning i tidigare beslutad ersättning icke blivit gjord inom tid, som föreskrives i 14 § förord-

ningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 21 oktober 1935 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den förhöjda ersättning, vartill han eljest skulle varit berättigad.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

D. Nilsson.